

TECVİD

FURKAN PALABIYIK

Kur'an-ı Kerim'i Okuyuş Şekilleri

- o **Hadr:** Kur'an'ı tecvid ve kaidelerine uyarak, Meddi tabii gibi bir elif miktarı çekecek surette hızlı okumaktır.
M. Munfasılı 1 elif, Meddi Muttasıl'ı da 2 elif miktarı çekmek vaciptir.
- o **Tedvir:** Tahkik ile Hadr arasında normal seviyede okuyuş tarzıdır. Medler, 2 veya 3 elif miktarı çekecek şekilde okunur.
- o **Tertil:** Kur'an'ı acele etmeden, dura dura, **anlaya anlaya** okumaya denir.
- o **Tahkik:** Kur'ân'ı **her harfin hakkını** vererek, gayet ağır bir ahenk ile medleri 4 elif miktarı çekecek kadar okumaktır.
- o **Hezreme(Tahlit):** Caiz olmayan okuyuş şeklidir. Harfler ve kelimeler birbirine karışır, anlam bozulur, haramdır.

Med Sebepleri

- ✓ Asli medden fazla uzatmayı gerekli kılan sebeplere, **sebeb-i med** denir.
- ✓ Sebeb-i med bir eliften fazla uzatmaya sebep olana denir.
- ✓ Sebeb-i med “**hemze (elif)**” ve “**sükûn (cezim)**” olmak üzere iki tanedir.
- ✓ Hemze, harekeli olan elife denir. Sükûn (cezim), harfin harekesizlik haline denir. Cezim ve şedde, sükun olarak değerlendirilir.

أ ا إ ع ع ع

ن ب ف ت

- ✓ Hemze ve sükûnun, asli medden fazla uzatabilmeleri için med harflerinden sonra gelmeleri gerekir.

Medd-i Munfasıl

- o Bir kelimedede **harf-i medden** sonra sebeb-i medden **hemze** gelir ve **ikisi ayrı ayrı kelimelerde** bulunursa **medd-i munfasıl** olur.
- o Bu meddin hükmü caizdir. **وَلَا أَوْلَ**

Medd-i munfasıl 4 elif miktarı uzatılır. Hızlı okuyuşta en az 1 elif miktarı uzatılmalıdır. Medd-i munfasılın uzatılması caizdir.

يَا أَيُّهَا - إِنَّا عَطَيْنَا - قَالُوا إِنَّا

وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ - وَمَا أَنْزَلَ

Medd-i Muttasıl

- o Bir kelimedede **harf-i medden** sonra **sebeb-i medden** **hemze** gelir ve **ikisi aynı kelimedede** bulunursa **medd-i muttasıl** olur.

Medd-i muttasıl 4 elif miktarı uzatılır. Hızlı okuyuşta en az 2 elif miktarı uzatılmalıdır. Medd-i muttasılın uzatılması vacibtir.

شِتَاءٌ - مَائِدَةٌ - جِيَاءٌ

Medd-i Arız

- o Bir kelimedede harfi med olup peşinden sebep-i medden **sükünu arız**(geçici sükün) gelirse **medd-i arız** olur.
- o Bu kuralın olduğu kelimelerde durulmadan devam edilecekse medd-i arız değil, medd-tabii olarak okunurlar.
- o Medd-i ârızın tecvîd hükmü câizdir.

Medd-i Arız

<i>Uzatma Şekilleri</i>		
Tul	Tevassut	Kasr
Uzun Okuyuş	Orta Okuyuş	Kısa Okuyuş
4 Elif	3-2 Elif	1 Elif
Kod Tanım: TU I - UZUN Kod: "TUZUN"	Kod Tanım: TEVA ssut – TAVA Kod: "TAVA'yı kafanın <i>ortası-</i> <i>na</i> geçiririm ha."	Kod Tanım: KAS r – KAS Kod: "Kısa boylu ama KASLI."

Medd-i Arız

Kelimenin Son Harfine Göre Meddi-I Arız Uzatma Şekilleri

Üstünlü İse	Esreli İse	Ötreli İse
3 Vecih	4 Vecih	7 Vecih
✓ Tûl, ✓ Tevassut, ✓ Kasr	✓ Tûl, ✓ Tevassut, ✓ Kasr, ✓ Revm	✓ Tûl, tevassut, kasr, revm ✓ Tûl ile İşmam ✓ Tevassut ile İşmam ✓ Kasr ile İşmam

MEDDİ ARIZ ÖRNEK

7 Vecih

3 Vecih

4 Vecih

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝۱ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ ۝۲ اَلرَّحْمٰنِ
الرَّحِیْمِ ۝۳ مَا لِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ ۝۴ اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ ۝۵ اِهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ ۝۶ صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّیْنَ ۝۷

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

Medd-i Lazım

- o Bir kelimedede **harf-i medden** sonra sebep-i medden **sükün-u lâzım aynı kelimedede** yan yana bulunursa medd-i lazım olur.

Meddi Lazım Çeşitleri

1. Meddi Lâzım Kelime-i Musakkale (şeddeli kelime):

مُدْهَامَتَان

2. Meddi Lâzım Kelime-i Muhaffefe (cezimli kelime): آلَان

3. Meddi Lâzım Harf-i Musakkale (şeddeli harf): الْمَطَسَمَ ،

4. Meddi Lâzım Harf-i Muhaffefe (cezimli harf): ص

Medd-i Lazım

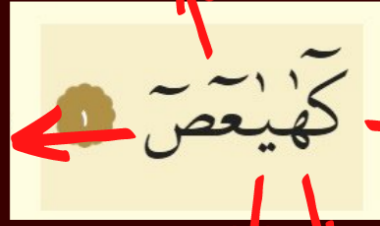
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلْحَقَّةٌ^٧ ۱ مَا أَلْحَقَّةٌ^٤ ۲ وَمَا أَدْرِيكَ مَا أَلْحَقَّةٌ^٥ ۳ كَذَّبَتْ ثَمُودُ

MERYEM SURESİ HURUFU MUKATTA TAHLİLİ

Meddi Lin
ve
ihfa

M. Lazım
Harfi Muhaffef
ve
Kalkale

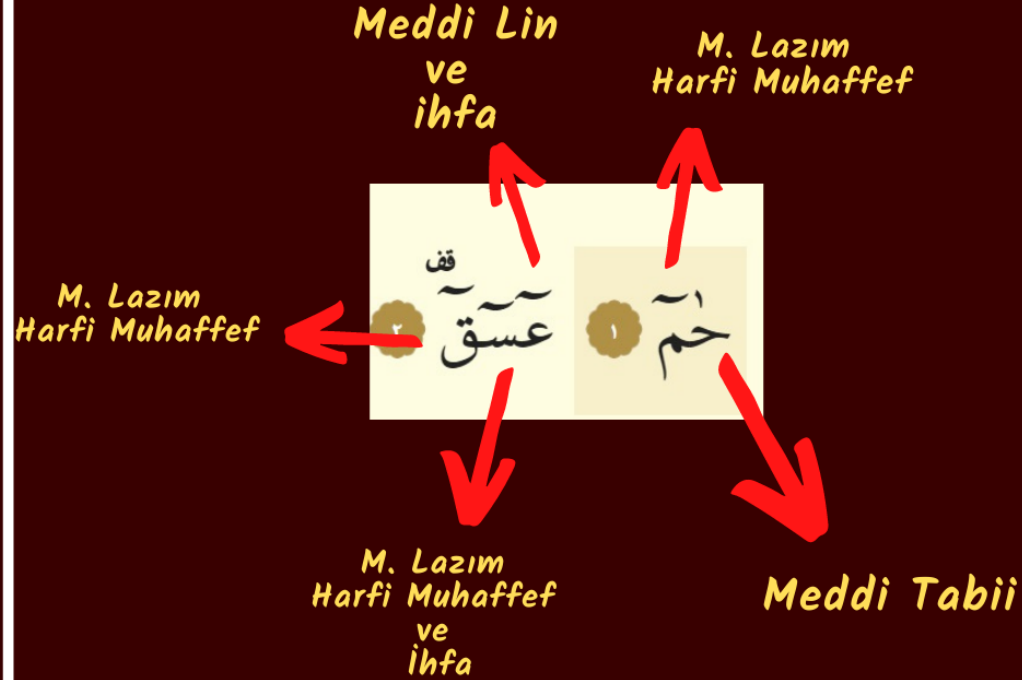
M. Lazım
Harfi Muhaffef

Meddi Tabii

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

ŞURA SURESİ HURUFU MUKATTA TAHLİLİ

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

Medd-i Lin

❖ Bir kelimedede harf-i linden sonra sebab-i medden sükûn bulunursa medd-i lin olur. Lin harfleri " و " ve " ی " olmak üzere iki tanedir.

1. Vav(و) sakin olup bir önceki harf üstün olursa medd-i lin olur. **آلْيَوْمَ** kelimesi gibi.

2. Ya (ی) sakin olup bir önceki harf üstün olursa medd-i lin olur. **إِلَيْكَ** kelimesi gibi.

Medd-i Lin

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلَافُ قُرَيْشٍ ۝١
إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝٢
فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ
هَذَا الْبَيْتِ ۝٣
الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
وَأَمَنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝٤

Tenvin veya Sakin Nun Sonrası Gelebilecek Tecvitler

- 1. İhfa
- 2. İzhar
- 3. İklab
- 4. İdğam-ı meal ğunne
- 5. İdğamı bila ğunne

1. İhfà (Gizlemek)

- Sakin (cezimli) nun veya tenvinden sonra ihfa harfleri olan ت ث ج د ذ ز س ش ص ض ط ظ harflerinden biri gelirse, dil bir yere dokundurulmadan (Nun) sesi gizlenerek ğunne ile (genizden çıkarılarak) okunur.

يَمَا أُنْزِلَ

2. İzhar (Ayırmak)

- İki harfin birbirinden uzaklaşarak ayrılmasıdır. Yani izharda her harfin hakkını bizzat vermek gerekir.
- Sakin (cezimli) nun veya tenvinden sonra izhar harfleri olan ه غ ع ح Iboğaz harflerinden biri gelirse izhâr olur.
- İzhar yapılırken sakin (cezimli) nun veya tenvin açıkça okunur. مِنْ هَادٍ

İZHAR ÇEŞİTLERİ

1- Dil İzhârı (İzhar-ı Lisani / Halkî): 6 izhar harfiyle yapılır.

2- Mîm-i Sâkinin İzhârı “Dudak izhârı” :

Sâkin mîmden (م) sonra mîm ve be (ب) harfleri dışında bir harfin gelmesiyle yapılır.

أَمْ هُمْ ضَلُّوا _ عَلَيْنِكُمْ أَنْفُسَكُمْ

3- İzhar-i Kameriyye: (VEL KAMERİ İZA TELAHA) – (14 harf / Harfi med – İzhar Harfleri)

Lam-i tarif denilen el (أل) takısından sonra kameri harflerden birisinin gelmesiyle olur.

4- İzhar-ı Kelime-i Vahide

Sâkin nûn, **vav** veya **yâ** harflerinden önce gelir ve onlardan biriyle **aynı kelimedede** olursa izhâr yapılarak okunur.

الدُّنْيَا _ قِنْوَانٌ _ صِنْوَانٌ – بُنْيَانٌ

3. İklab (Çevirmek)

- Sakin (cezimli) nun veya tenvinden sonra ب gelirse iklab olur. Tenvin veya cezimli nun م harfine dönüştürülür.
- İklab'da sakin nun veya tenvinin **gerçek ve tam bir mime dönüşümü** söz konusu olduğundan, iklab yaparken dudakların kapanması zorunludur. Bu sebeple ihfa yapar gibi dudaklar açık bir şekilde iklab yapılmaz.

مِنْ بَعْدِ

4. İdğam-ı Meal Gunne

- Sakin (cezimli) nun veya tenvinden sonra idğam harfleri olan م ن و ی harflerinden biri gelirse idgām-ı meal gunne olur.
- Tenvin veya cezimli nun okunmaz. İdğam harfleri şeddeliymiş gibi okunur.
- Hükmü vaciptir.

صَيِّحَةٌ وَاجِدَةٌ صَيِّحَةٌ وَاجِدَةٌ

5. İdğam-ı Bila Gunne

- Sakin (cezimli) nun veya tenvinden sonra idğam harfleri olan ر ج harflerinden biri gelirse idğam-bila gunne olur.
- Hükmü vaciptir.
- Bu idğam tam ve gunnesizdir. Bu idğamda tenvin veya cezimli nun ج veya ر harfine dönüşür, bu harfler de **şeddeli olarak ve gunnesiz** okunur.

مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ

YAPILIŞ BAKIMINDAN İDĞÂMLAR

TAM İDĞAM (Kamil İdğam):

Zat ve sıfatlarıyla birlikte tamamen kayboluyorsa (ikisi şeddeli bir harfmiş gibi okunuyorsa) buna tam idğam denir.

إِظْلَمُوا (إِذْ ظَلَمُوا, قُلْ رَبِّ, وَدَّتْ طَائِفَةٌ (وَدَّ طَائِفَةٌ)

Ğunneli Tam İdğâm

Tenvin veya sâkin nûndan sonra “mîm” (م veya “nûn” (ن harflerinden birisi geldiğinde ğunne-li tam idğâm olur.

Örnekler:

مِنْ مَاءٍ = مِمَّاءٍ

مِنْ نُورٍ = مِّنُّورٍ

شَيْءٍ نَّكَرٍ = شَيْئٌنَّكَرٍ

(عَذَابٌ مُّهِينٌ)örneğinde, tenvinden sonra mîm harfi gelmiştir. Tenvinin mîme çevrilmesi ve mîm harfinin şeddelenerek okunması gerekmektedir. Böylece (عَذَابٌ مُّهِينٌ) şeklinde çevrilerek okunmalıdır. Ayrıca şeddeleme sırasında genizden hafif ve gizli bir nûn sesi çıkartılarak okunur.

Hangi idğâmlar Nâkıs idğâmdır?

Vav (و) ve Yâ (ي) ile olan idğâm-ı meal-gunne:

Tenvin veya sâkin nûndan sonra “vav” (و) ve “yâ” (ي) harflerinden birisi gelirse ğunneli nâkıs idğâm meydana gelir.

Bu tür idğâmlarda dikkat edilmesi gereken en önemli husus, nûn-ı sâkin ile vav ve yâ harflerinin **ayrı ayrı kelimelerde** olmasıdır.

Ğunneli nâkıs idğâmda müdğam olan birinci harf, müdğamun fih olan ikinci harfe tamamen çevrilmez, yani ikinci harf şeddelenmez.

Örnekler:

مَنْ يَقُولُ
مَنْ وَالِي
وَرَعْدٍ وَبَرْقٍ
لِقَوْمٍ يَوقِنُونَ

2) idğâm-ı Mütecaniseyn'de tâ (ت) harfinin tâ (ط) harfine idğâmı:

Bunlar da Kur'ân-ı Kerîm'de şu dört kelimededir:

أَحَطْتُ - بَسَطْتُ - فَرَطْتُ - أَفْضْتُ

3) idğâm-ı Mütekaribeyn'de kâf (ق)'ın kâf (ك)'e idğâmının ikinci vechi (ikinci okunuş şekli):

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ idğâmın tam veya nâkıs yapılması hususu ihtilâflıdır (İbnü'l-Cezerî, II, 19-20).

Kalkale

Kalkale, kuvvetli bir ses işitilinceye kadar mahrecin sarsılmasıdır.

ق ط ب ج د harflerinden biri kelimenin ortasında veya sonunda cezimli olarak bulunursa kalkale olur. سُبْحَانَكَ وَلَقَدْ

Zamirin Kaideler Dışında Okunduğu İstisnâî İki Durum Vardır

1. Kaideye uymasına rağmen Zümer 7. âyetinde geçen (يَرْضَاهُ لَكُمْ)ibaresindeki zamir uzatılmadan, yani kasredilerek okunur.
2. Furkan 69. âyetinde yer alan (فِيهِ مُهَانَا) lafz-ı celîlindeki zamir, kendinden önce med harfi geliyor olmasına rağmen Âsım kırâatında Hafs burayı(فِيهِ مُهَانَا)şeklinde uzatarak okumuştur. Bunun iki sebebi vardır. **Birincisi:** Manasındaki dehşetli azaba tenbih ve ikaz içindir. İkincisi: Zamir (هـ)'nin esresinden sonra mîm (م) harfinin ötresine süratle geçmekte ortaya çıkan güçlük ve külfeti kaldırmak içindir.

Kelimenin asıl harflerinden olduğu için uzatılmadan okunan kelimeler vardır.
Kur'ân'daki bu kelimelerin tamamı şunlardır:

فَوَاكِهُ ، وَ مَا نَفَقَهُ ، لَمْ تَنْتَه ، وَجْهُ أَبِيكُمْ

İdğam-i Misleyn

- Mahreçleri ve sıfatları aynı olan iki harften, **cezimli olan** birincisinin, **harekeli olan ikincisine** idğam edilerek okunmasına **idğam-i misleyn** denir.

وَاجْعَلْ لِي إِذْ ذَهَبَ

1. **İdğam-Misleyn Meal Gunne**: Sakin nunun, harekeli nuna, sakin mimin de harekeli mime uğraması halinde yapılan idğamdır. عَلَيْهِمْ مِثَاقٌ

2. **İdğam-Misleyn Bila Gunne**: Nun ve mimin dışındaki harflerin birbirine idğam edilmesine denir.

وَأَذْكُرْ رَبَّكَ

İdğam-ı Mütecaniseyn

- Mahreçleri aynı sıfatları farklı olan iki harften, **cezimli olan birincisinin, harekeli olan ikincisine** idğam edilerek okunmasına idğam-ı mütecaniseyn denir.
- Mahreçleri aynı olup sıfatları farklı olan sekiz harf vardır ve bu harfler üç grupta toplanmıştır:

1. مَا عَبَدْتُمْ مَا عَبَّتُمْ ط د ت

2. إِذْ ظَلَمْتُمْ إِظْلَمْتُمْ ظ ذ ث

3. **harfleridir.** Önce م sonra ب gelmesi şartıyla idğam olur.
إِزْكَبْنَا إِزْكَبْنَا م ب

İdğam-ı Mütakaribeyn

- Mahreçleri ve sıfatları birbirine yakın olan iki harften, **cezimli olan birincisinin, harekeli olan ikincisine** idğam edilerek okunmasına **idğam-ı mütakaribeyn** denir.

İdğamı Mütakaribeyn harfleri dört tane olup bu harfler iki grupta toplanmıştır.

1. **ر ل harfleridir.** Once ل sonra ر gelmesi şartıyla idğam olur.

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ بَرَّفَعَهُ اللَّهُ

2. **ك ق harfleridir.** Kur'ân-ı Kerim'de tek örneği vardır.

أَلَمْ تَخْلُقْكُمْ أَلَمْ تَخْلُقْكُمْ

Mim-i Sakin

1. Sakin mimden sonra م harfi gelirse **İdğam-ı Misleyn Meal Gunne** olur. Yani sesi genizden vererek, şeddeli tek mim harfi varmış gibi okunur.

أَتَّهُمْ مُهْتَدُونَ

2. Sakin mimden sonra ب harfi gelirse dudak ihfası (**ihfa-i şefevi**) olur. وَأَزْجُلُهُمْ يَمَا

3. Sakin mimden sonra م ve ب harflerinin dışında kalan harflerden biri gelirse **izhar-ı şefevi** olur.

لَكُمْ دِينُكُمْ

SEKTE (سكته)

Kehf Süresi 1. ve 2.
Ayetler

لَهُ عِوَجًا قَيِّمًا

Yasin Suresi 53. Ayet

مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا

Bu sektelerin hükmü caizdir.

Kiyamet Suresi 27.
Ayet

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ

Mutaffifin Suresi
Ayet .14

كَلَّا بَلْ رَانَ

*Bu sekteler vaciptir.
Yapılmadığında ayetin anlamı bozulur.*

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

Zamir

Bir ismi gösteren kelimenin aslından olmayan ve kelimenin sonunda bulunan (ه)harfine "zamir"denir.

1. Üzerinde durulmayarak geçildiğinde zamirden önceki harf harekeli ise 1 elif miktarı uzatılır. **مَالَهُ إِنَّهُ** gibi.
2. Zamirden sonra sebab-i medden **hemze** bulunursa **meddi munfasıl** olur ve 1 elif miktarından fazla uzatılır **خَلْفَهُ آلا** gibi.
3. Zamirden **sonra sakin bir harf gelirse** zamir uzatılmadan doğrudan sakin harfe tutturulur. Örneğin, **أَلْحَقُّ أَنَّهُ** gibi.
4. Zamirden önceki harf sakin olursa zamir uzatılmayarak okunur. Örneğin, **عَلَيْهِ , مِنْهُ** gibi.

Hükmü'r-Ra

A. Ra Harfinin Kalın Okunduğu Yerler

1. ر harfin harekesi üstün ve ötre olursa kalın okunur. آَرَآَيْتَ

2. رsakin (cezimli) olup, ondan bir önceki harf üstün ve ötre olursa kalın okunur.

لَمِِنَ الْمُزْسَلِيْنَ وَالْأَرْضَ

3. رsakin (cezimli) olup, bir önceki harf de **sakin**, onun öncesindeki harf üstün ve ötre olursa kalın okunur. فِي الصُّدُورِ

وَالْعَصْرِ

HÜKMÜR RA KALIN

Ra *sakin*, önceki *harfi esreli*,
ra harfinden sonraki harfte hurufu
istila harflerinden olursa kalın okunur.

خ ص ض غ ط ق ظ

فِرْقَةٌ

مِرْصَادٍ

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

HÜKMÜR RA KALIN

Ra sakin,
önceki harf de kesre-i arizi ile harekeli
olursa
veya
bir önceki harf kesreli vasıl hemzesi olursa
kalın okunur.

، اِنِ اَرْتَبْتُمْ ، اِرْجِعِي ، لِمَنِ اَرْتَضٰي ،

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

Hükmü'r-Ra

B. Ra Harfinin İnce Okunduğu Yerler

1. ر harekeli olup, harekesi **esre** olursa ince okunur. رَجَالٌ يَقْدَرُهَا
2. ر **sakin** (cezimli) olup, ر harfinden bir önceki harf ise **esre** olup, bir sonrasında da huruf-u istila harflerinden biri **olmazsa** ince okunur.
مِرْيَةٌ وَأَصْنَطِيرٌ
3. ر **sakin** ve önceki harf de **sakin** (cezimli) olup, ر harfinden bir önceki harf ise **esreli** olursa ince okunur. حَجْرٌ بَصِيرٌ
4. ر **sakin** (cezimli) olup, ر harfinden önceki harf de **lin harflerinden** biri olursa ince okunur.
حَيْرٌ سَيْرٌ

Hükmü'r-Ra

C. Hükmü'r-Ra'nın Hem Kalın Hem ince Okunduğu Yerler

1. ر sakin (cezimli) olup, ر harfinden bu önceki harf ise **esreli** olup, bir sonrasında da huruf-u istila harflerinden biri **kesreli** olursa hem kalın hem de ince okunur. كَلٌّ فِرْقٍ

2. ر sakin (cezimi olup, ر harfinden bir önceki harf **huruf-u** istila harflerinden ص veya ط olur, ondan bir önceki harf de **kesreli** olursa hem kalın hem de ince okunur. عَيْنَ الْقَطْرِ مِنْ مِصْرٍ

Vakf-ı Tâ'm –Tam Durak

- Hem lafız hem de anlam bakımından tamamdır, öncesi ve sonrası ile irtibat yoktur.
Anlam tamamen biter, yeni bir konu başlar.

- Örnek:

"وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ" (Bakara 20)

Burada durunca anlam bitmiş olur, sonrası yeni bir konuya başlar.

Vakf-ı Kâfi - Yeterli Durak

- o Anlam bakımından tamamdır ancak gramer (lafız) açısından öncesi ile bağlantı olabilir. Yani mana bitmiş görünse de bağlaç veya zamir devamı olabilir.

- Örnek:

"ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ"

(Bakara 2)

Burada durulabilir, anlam yeterlidir, ancak "فِيهِ" ile gramer bağlantısı vardır.

Vakf-ı Kabîh (Kabil) – Çirkin Durak

- o Anlamı tamamlamadan, kelimenin başını veya sonunu bozacak şekilde durmak.
Ayetin manasını yanlış anlama veya bozma ihtimali çok yüksektir.
- o **Hüküm:**
Caiz değildir; ancak zaruret (nefes bitmesi vb.) durumunda durulur.

- Örnek:

"إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ"

Burada "... يَضْرِبَ" kelimesinde durulursa "Allah örnek vermez" anlamı çıkabilir ki yanlış olur.

Doğru durak: "مَثَلًا مَا بَعُوضَةً ..."

Vakf-ı Hasen – Güzel Durak – Güzel Hasan Hüseyin'le bağlantılı

o Anlam cümle olarak tamamlanır fakat kelime grubu bir sonraki ayet veya kelime ile anlam bakımından bağlantılıdır.

Durmak caizdir ama devam etmek daha güzeldir.

- Örnek:

"الْحَمْدُ لِلَّهِ" (Fatiha 2)

Burada durmak caizdir (anlam tamam), ama devamında gelen "رَبِّ الْعَالَمِينَ" ile bağlantılıdır.

Karşılaştırmalı Özet Tablo

Tür	Anlam Tamam mı?	Lafız Bağı Var mı?	Durmak Caiz mi?	Örnek
Kabih	 Hayır	—	 Zarurette	يَضْرِبُ (Bakara 26)
Hasen	 Evet	 Var	 Ama devam etmek daha iyi	الْحَمْدُ لِلَّهِ (Fatih 2)
Tâm	 Evet	 Yok	 Tercih edilir	عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (Bakara 20)
Kâfi	 Evet	 Az Bağlantı		لَا رَيْبَ (Bakara 2)

Kur'ân-Kerim'deki Secâvendler

Çeşitleri	Harfleri ve Kodlaması	Açıklaması
Vakfı Lazı <u>M</u>	م (2019 ÖABT Ç.S) (Lazımmmm)	Durmak Lazım. Yoksa anlam bozulur. Vaciptir.
Vakf-ı Mu <u>T</u> lak	ط (MUD <u>L</u> AK)	Cümle anlamı tamamlandığı için durmak tercih edilir.
Vakf-ı <u>C</u> aiz	ج (Ca Ca Caiz)	Durabilir veya geçilebilir. Ancak durmak tercih edilir. Ca-izdir.
Vakf-ı Murah <u>ha S</u>	ص "Vakfın HAS adamı SAD ık"	Nefes yetmezse durulur. Zaruret yoksa geçmek daha uygundur.
Vakf-ı Mücevve <u>Z</u>	ز "ZE hra'nın Mücevheri"	Durulabilir veya geçilebilir. Geçilmesi daha uygundur.
Vakf-ı Lâ	لا "LA DURMA DURMAA."	Durulmaz. Durulursa geriden alınmalıdır. Ayet sonuna gelmişse durulabilir.
Rükû	ع	Konu bitimi ve yeni kıssa başıdır. Denk gelince rükûa gitmek uygundur.
Gıf	قف	Ayetin anlamının açık olmasına katkı sağlayacağı için durmak uygundur.
Vakf-ı Muânaka/ Vakf-ı Murakebe	3 Nokta غ غ	İkisinden birinde durulmalıdır.
Kaf	ق	Durulabilir veya geçilebilir. Geçmek daha uygundur.

**DURULABİLİR / GEÇİLEBİLİR
LAKİN DURMAK EVLADIR**

VAKF-I CAİZ

ج

VAKF-I MUTLAK

ط

GİF DURAĞI

قف

**DURULABİLİR / GEÇİLEBİLİR
LAKİN GEÇMEK EVLADIR**

VAKF-I MURAHHAS

ص

VAKF-I MÜCEVVEZ

ز

KAF DURAĞI

ق

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

VAKF-I MUÂNÂKA / VAKF-I MURAKABE

iki tanedir.

Birinde geçilirse birinde durulması gerekir.

خ خ

فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

TECVİD TERİMLERİ

VAKIF

Durmak

VASIL

Geçiş yapmak

İSTİAZE

*EÜZÜ BESMELE
ÇEKMEK*

HATALI OKUYUŞ

*LAHN
ZELLETÜL KARI*

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

İmam Asım Kıraatında Okunan Fer'i Medler

İŞMAM

- *İşmâm, ötreye işâret etmek üzere dudakları önde yummandır.*
- *Sadece ötrede yapılır.*
- *İşmâmda ses yoktur.*
- *İşmam, sadece Yusuf Suresinin 11. ayetindeki*
لَتَأْمَنَّا *örneğindeki şeddenin altında bulunur.*

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

iş mam

iş itemeyenler
için

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

İmam Asım Kıraatında Okunan Fer'i Medler

İmale

- Asım kıraatının *İmam Hafs rivayetine göre sadece* Hud suresinin 41. Ayetindeki **مَجْرَاهَا** kelimesinin altında bulunur.
- Bu kelimedeki ra harfinin imale ile okunacağını gösterir. Bu durumda ra harfinin harekesi üstün-esre arası bir sesle okunur.
- Nafi kıraatının Verş rivayetine göre Musa ve İsa kelimelerinde de imale yapılır.

Teshil

- Fussilet suresinin 44. Ayetindeki **الْأَعْمَى** lafzında ikinci hemzenin altında bulunur. Hemze ile elif veya Hemze ile he arası bir sesle okunur. Yani hemze yumuşatılır.

İmam Asım Kıraatında Okunan Fer'i Medler

REVM

- *Göremeyenlere harekeyi duyurmak maksadıyla yapılır.*
- *Harfin harekesini gizli sesle göstermek demektir.*
- *Sesin 3'te 1'lik kuvveti ile hareke okunur.*
- *Fetha zayıf bir hareke olduğu için sadece ötre ve esre de yapılmaktadır.*

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

REVM

Gö **REVM** eyenler
İçin

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

ON KIRAAT İMAMI

Kıraat	Şehir	1. Ravi	2. Ravi
Nafi	Medine	Kalun	Verş
İbn Kesir	Mekke	Bezzi	Kunbul
Ebu Amr	Basra	Ed-Duri	Es-Susi
İbn Amir	Şam	Hişam	İbn Zekvan
İmam Asım	Kufe	Ebubekir b. Şube	Hafs
Hamza	Kufe	Halef	Hallad
Kisai	Kufe	Ebul Haris	Ed- Dur
Ebu Cafer	Medine	İsa. B. Verdani	Cemmad
Yakup	Basra	Ruveys	Ravh
Halefü'l Aşr	Kufe	İshak	İdris

- Hem sahabenin icmına hem de tevatür derecesine ulaşan kıraatlerin adedi ondur.
- **Ebubekir b. Mücahid**, bunlardan daha çok revaç bulan ve sahih olan 7 tanesini seçmiştir.
- **El kıraatüs seb'a** eserinde bunu dile getirmiş ve İslam dünyasında kabul görmüştür.
- Kıraat talebesinin on mütevatir kıraati öğrendikten sonra bunları birbirine **karıştırmadan birini** seçip onun kurallarına uyarak hatim yapmasına **infirad** denir.
- Lakin 10. yy. sonrasında bir okuyuşta **birden fazla kıraati cemederek okuma** metodu uygulanmaya başlanmıştır. Uygulanmasındaki asıl amaç eğitimi kolaylaştırmak ve zaman kazanmak olan bu metoda **indirâc** adı verilir.

Kıraatların Bugünkü Durumu

1. Asım Kıraatı

Müslümanların çoğu, Asım kıraatının Hafs rivayetine göre okumaktadır.

Ebubekir Şu'be ve Hafs tarafından rivayet edilen, dünyada en yaygın olan, Türkiye'de ki Kuran Mushaflarında da esas alınan kıraattir.

Kıraatların Bugünkü Durumu

2. Nafi Kıraatı

Mısır hariç,

Kuzey Afrika'da yaşayan Müslümanlar Kur'an'ı, Nafi kıraatının Verş rivayetine göre okumaktadırlar.

Kiraatların Bugünkü Durumu

3. Ebu Amr'ın Kiraatı

- Sadece Sudan'ın bir kısmında okunmaktadır.

TECVİT

Kod Tanımı: Amr – **AMİR** Sudan – **Su İçmekten**
Kod: “**AMİRİM SUDAN** mı geliyorsunuz?”

dikab.dhbt.kodlama
dhbt.dkab.kodlama

FURKAN PALABIYIK

LAHN

- Kur'ân'ı hatalı olarak okumaya "**lahn**" denir.
- Bir kıraat terimi olarak, ***harfleri ve kelimeleri doğru olarak okumamaktır.***
- Buna **zelletü'l-kârî** de denir.
- Lahn, **lahn-i celî** ve **lahn-i hafî** olmak üzere iki kısımdır.

Lahn-i celî (açık yanlış)

- Harflerin yapısında ve özelliklerinde yapılan hata olup bu tür hataları Arapça'yı ve Kur'an okumasını bilen kişiler fark edebilir.
- Mesela kelimedeki "**tı-b**" harfini, "**د-dal**" gibi, "**z-j**" harfini, "**z-ž**" harfi gibi bir harfi başka bir harfin yerine okumaktır.
- Kur'an okurken bu tür hatalardan -mânanın bozulmaması durumunda bile- sakınılması **farz-ı ayın** kabul edilmiştir.

Lahn-ı Celi Kapsamında Deęerlendirilecek Hatalar

- ❖ Bir harfi başka bir harfle deęiřtirmek, (Tekasür S)
- ❖ Harf ilâve etmek, (Fatiha 2. ayet)
- ❖ Mevcut bir harfi terketmek
- ❖ Bir harfin harekesini deęiřtirmek, (Fatiha ilk giriř)
- ❖ Harekeli harfi sâkin kılmak,
- ❖ Sâkin bir harfe hareke vermek,
- ❖ Meddi tabiiyi hiç çekmemek

Lahn-i hafî (gizli yanlış)

Harflerin sıfât-ı ârızalarında meydana gelen hatalar olup bunlar *ehil olmayan kimseler tarafından anlaşılamaz.*

Lahn-i hafîde harfin zâtı (yapısı) değişmez, **mâna bozulmaz.**

Kur'an tilâveti sırasında görülen bu tür hataların yapılması mekruh görölmüştür.

Lahn-i Hafi Kapsamında Deęerlendirilecek Hatalar

- İhfâ, iklâb, izhar, idgam gibi uygulamaları **terketmek** yahut bunları **yanlış** yerde yapmak
- Vâcip medleri eksik, tabii medleri fazla uzatmak
- Râ harfindeki tekrîr yahut mîm ve nûn harflerindeki gunneler belirtilirken **ifrat** veya **tefritte** bulunmak

Şiddet x Rihvet

Sükun halindeki harfin sesinin akıp akmamasıyla ilgilidir.

Kod:

Şiddeti görünce sesim kesildi.

Kod2:

Rihhhhvet

Lazımı Sıfatlar

Zıttı Olan Sıfatlar

- **Şiddet:** güç, baskı ve sertlik anlamındadır. Harf sakin okunduğunda sesinin akmasına denir.

Şiddet harfleri aşağıdaki sekiz harftir:

ا ب ت ج د ط ق ك

- **Tüyo:** Ses kesilmektedir. Ebbe, Ekka gibi.
- **Kef ve Te harfinde hem şiddet hem hems sıfatı vardır.**

- **Rihvet:** Yumuşaklık ve gevşeklik anlamına gelir.

- Terim olarak harf sakin olduğunda sesin ve nefesin *tamamen akması demektir.* Rihvet sıfatı taşıyan harfler aşağıdaki on beş harftir:

ث ح خ ذ ز س ش ص ض ظ غ ف و ه ی

Tüyo: Ses kesilmez, akar. Eyye, Ehhee, evvee gibi.

◦

Müstakil Sıfatlar

Zıttı olmayan kendine has

- **Safîr**, ص، س، ز harflerinde mahreçten çıkarken ıslığa benzer bir sesin duyulması halidir.
- **Kalkale** ق، ط، د، ج، ب harflerine ait bir sıfattır. Her biri şiddet sıfatı da taşır.
- **İnhiraf**, ر، ل harflerinin telaffuzu esnasında dilin damağa doğru meyletmesi, yükselmesi halidir.
- **Tefessî** (yayıma), telaffuzu esnasında ش harfinin mahrecinin akışındaki özel sestir.
- **İstitâle**: ض harfinin sıfatı olan istitâle (uzatma), harfin yumuşak bir tarzda çıktığı mahrecinde biraz tutulup uzatılması halidir.
- **Tekrir**: Telaffuz edilirken mahrecinde tekrarlanır gibi bir ses oluşması sebebiyle ر harfi tekrîr sıfatı ile anılır.
- **Gunne**: ihfâ ve idgamların uygulanması sırasında ن، م harflerine mahsus genizden gelen sestir.